



ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY



Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Zuzana Hlavičková
MZV ČR

Obecná definice zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci

Zahraniční rozvojová spolupráce

- pomoc rozvojovým zemím (definovaným platnou směrnicí OECD) realizovaná poskytnutím finančních nebo materiálních prostředků a dalších expertních či technických kapacit
- za účelem usnadnění jejich ekonomického a sociálního rozvoje a přispění ke snížení extrémní chudoby ve všech jejích projevech
- hrazená z veřejných zdrojů a poskytovaná přijímajícím zemím přímo či ve spolupráci s nevládními či soukromými subjekty nebo prostřednictvím mezinárodních organizací.

Humanitární pomoc

- souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je:
 - zamezit ztrátám na životech a újmě na zdraví,
 - zmírnit utrpení a obnovit základní životní podmínky lidí po vzniku mimořádných událostí,
 - zmírňovat dlouhodobě trvající následky mimořádných událostí,
 - předcházet jejich vzniku a negativním následkům.
- poskytovaná v souladu s principy dobrého humanitárního dárcovství
„Good Humanitarian Donorship Principles“: **nestranně, neutrálně, nezávisle, nezištně**

Rozvojová spolupráce v historii

po 2. sv. válce – nezávislost kolonií

v r. 1949 - rozvoj jako program pro méně rozvinuté země (prez. Harry Truman)

od 50. let ekonomický rozvoj s cílem industrializovat chudé oblasti

od 80. let rozměr sociální a environmentální
trvale udržitelný rozvoj

po r. 2000 bezpečnostní aspekt
řádná správa věcí veřejných (good governance)

Globální problémy současnosti:

stav životního prostředí, nedostatek vody a potravin,
šíření infekčních nemocí, rozsáhlá chudoba (1 miliarda lidí méně
než 1 dolar na den)

Mezinárodní rámec rozvojové spolupráce (1)

OSN: Rozvojové cíle tisíciletí (Millennium Development Goals)

Rozvojové cíle tisíciletí (MDGs) vycházejí z Deklarace tisíciletí, úkoly do roku 2015

Hlavní úkol – snížit chudobu ve světě na polovinu

1. Eliminace extrémní chudoby a hladu
2. Dosažení všeobecné základní školní docházky
3. Podpora rovnosti mezi muži a ženami
4. Snížení dětské úmrtnosti
5. Zlepšení zdraví matek
6. Boj proti HIV/ AIDS, malárii a dalším nemocem
7. Zajištění udržitelnosti životního prostředí
8. Rozvoj globálního partnerství pro rozvoj

www.un.org/millenniumgoals, www.undp.org/mdg



Mezinárodní rámec rozvojové spolupráce (2)

Organizace spojených národů (OSN)

Summity a rezoluce

- 2000 - Summit tisíciletí, New York – MDGs (Rozvojové cíle tisíciletí)
- 2002 – Konference o financování pro rozvoj, Monterrey
- 2005 – Summit OSN, New York
- 2009 – Konference o změně klimatu, Kodaň
- 2010 – Summit OSN – MDGs po deseti letech, New York
- 2012 – Summit OSN - Rio+20

Programy, fondy a agencie

UNDP, UNFPA, UNEP, UNV, UNICEF, UN-WOMEN, UN-HABITAT
FAO, WHO, UNIDO, ILO atd.

Zahraniční rozvojová spolupráce ČR



Od roku 1995 (po vstupu ČR do OECD):

- oblast ZRS součástí české zahraniční politiky
- navázáno na tradici rozvojové pomoci Československa v 70. a 80. letech

Po roce 2004 (po vstupu ČR do EU):

- definitivně skončila fáze, kdy ČR byla **země pomoc přijímající**
- nastoupilo období, kdy ČR stoupající měrou **pomoc poskytuje**

Program současné vlády

- ZRS jednou z priorit zahraniční politiky ČR

Rámcový cíl ZRS

- snižování chudoby a podpora bezpečnosti a prosperity prostřednictvím efektivního partnerství, které umožní chudým a málo rozvinutým zemím realizovat jejich rozvojové cíle.

Motivace České republiky pro rozvojovou spolupráci (1)

Morální závazky

ČR patří mezi 35 nejbohatších zemí světa,
pomoc chudším zemím je morální povinností

Mezinárodní závazky

členství v OECD, OSN a v EU



Motivace České republiky pro rozvojovou spolupráci (2)

Bezpečnostní zájmy

- prevence konfliktů a terorismu
- předcházení nelegální migraci a organizovanému zločinu
- ochrana před šířením chorob
- ochrana před degradací životního prostředí

Ekonomické cíle

- stabilní světová ekonomika
- rozvoj potenciálních trhů
- uplatnění našich produktů a technologií
- příležitost pro zaměstnanost a mladé lidi

Politické zájmy

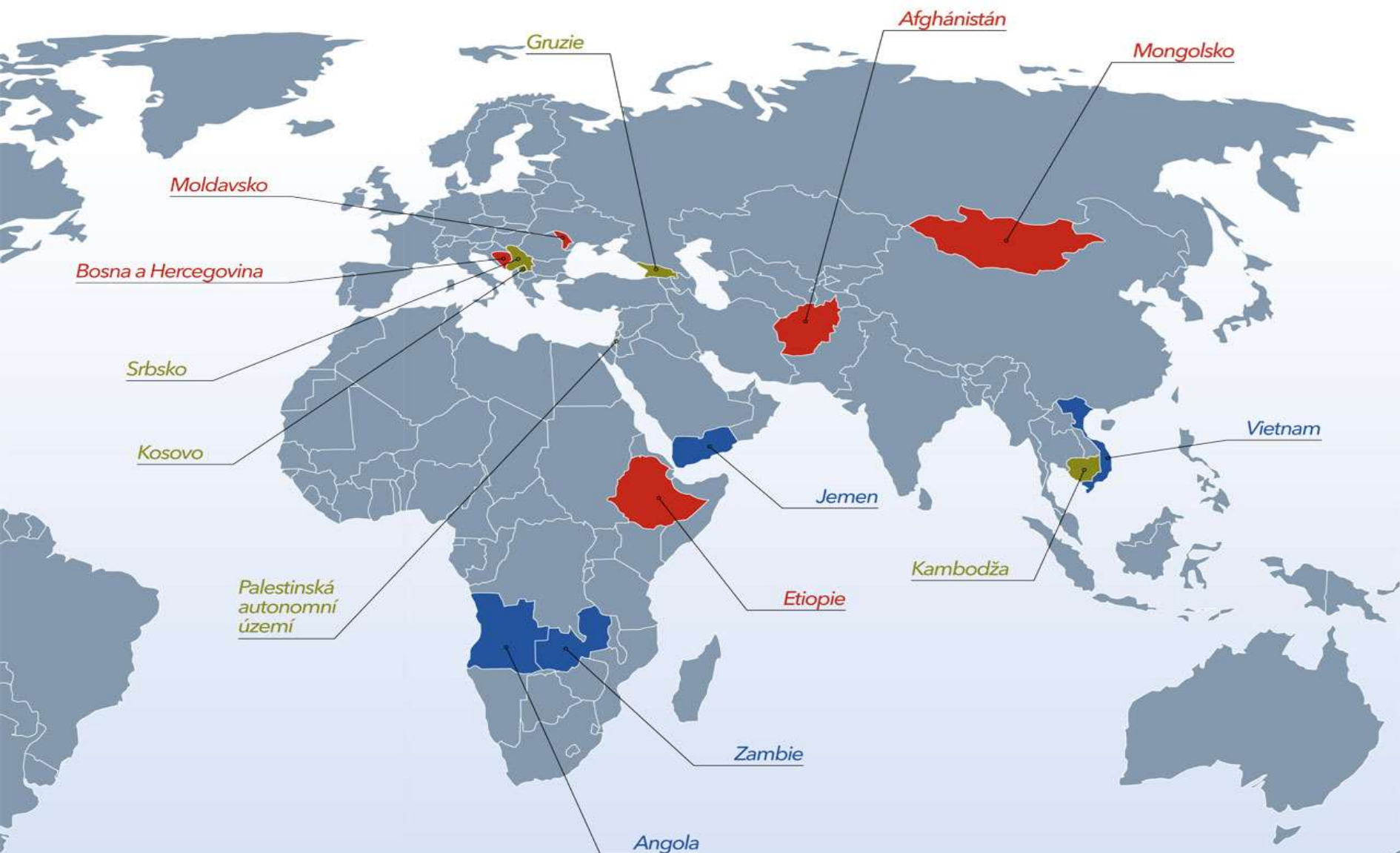
- vztahy s partnerskými zeměmi
- prestiž a vliv na mezinárodní scéně
- šíření dobrého jména ČR.



Rámec zahraniční rozvojové spolupráce ČR



Prioritní země české rozvojové spolupráce



Teritoriální priority ZRS ČR

- stanoveny v Koncepci ZRS ČR pro období 2010 – 2017
- komparativní výhody ČR
- v souladu s principy koherence, komplementarity a koordinace s ostatními dárcovskými zeměmi

Programové země

**Moldavsko
Bosna a Hercegovina
Mongolsko
Etiopie
Afgánistán**

Projektové země

**Gruzie
Kosovo
Srbsko
PAÚ
Kambodža**

Phase-out země

**Angola
Jemen
Vietnam
Zambie**

Sektorové priority ZRS ČR

Prioritní sektory

životní prostředí
zemědělství
sociální rozvoj
ekonomický rozvoj
podpora demokracie a lidských práv



Průřezové principy

řádná správa věcí veřejných
šetrnost k životnímu prostředí
dodržování základních práv
rovnost mužů a žen

Formy a modality rozvojové spolupráce

Dvoustranná rozvojová spolupráce

(přímo s rozvojovou zemí)

- rozvojové projekty
- stipendia
- humanitární pomoc
- pomoc uprchlíkům
- civilní a mírové mise
- oddlužení
- (rozpočtová podpora)



Mnohostranná rozvojová spolupráce

(prostřednictvím mezinárodních organizací)

- zapojení expertů do programů a projektů
- účast expertů v řídicích strukturách
- příspěvky do rozpočtu organizace

Dvoustranné rozvojové projekty v r. 2012

- objem cca 513 mil. Kč, 10 sektorů
- 166 velkých projektů (cca 452 mil.)
- 134 malých lokálních projektů (31 mil.)
- 59 projektů v ČR a EU (osvěta, budování kapacit NNO) (30 mil.)

Programové země – programy rozvojové spolupráce (2011 – 2017)

- **Afghánistán, Mongolsko**
- **Bosna a Hercegovina, Moldavsko,**
- **Etiopie**

Projektové země

- **Srbsko, Kosovo, PAÚ, Gruzie, Kambodža**



Programy s prioritními zeměmi (2011 – 2017)

Mongolsko

vzdělávání
ochrana vodních zdrojů
zemědělství a rozvoj venkova
sociální rozvoj
energetika

Afghánistán

zemědělství a rozvoj venkova
vzdělávání
podpora malých a středních
podniků



Programy s prioritními zeměmi (2011 – 2017)

Bosna a Hercegovina

zásobování pitnou vodou
zdravotnictví
zemědělství a rozvoj venkova
lokálně udržitelné zdroje energie
státní správa

Moldavsko

ochrana vodních zdrojů
sociální rozvoj
státní správa
zemědělství
prevence migrace



Programy s prioritními zeměmi (2011 – 2017)

Etiopie

zemědělství a rozvoj venkova
vzdělávání
ochrana vodních zdrojů
zdravotnictví
řízení geodynamických rizik



Program vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí

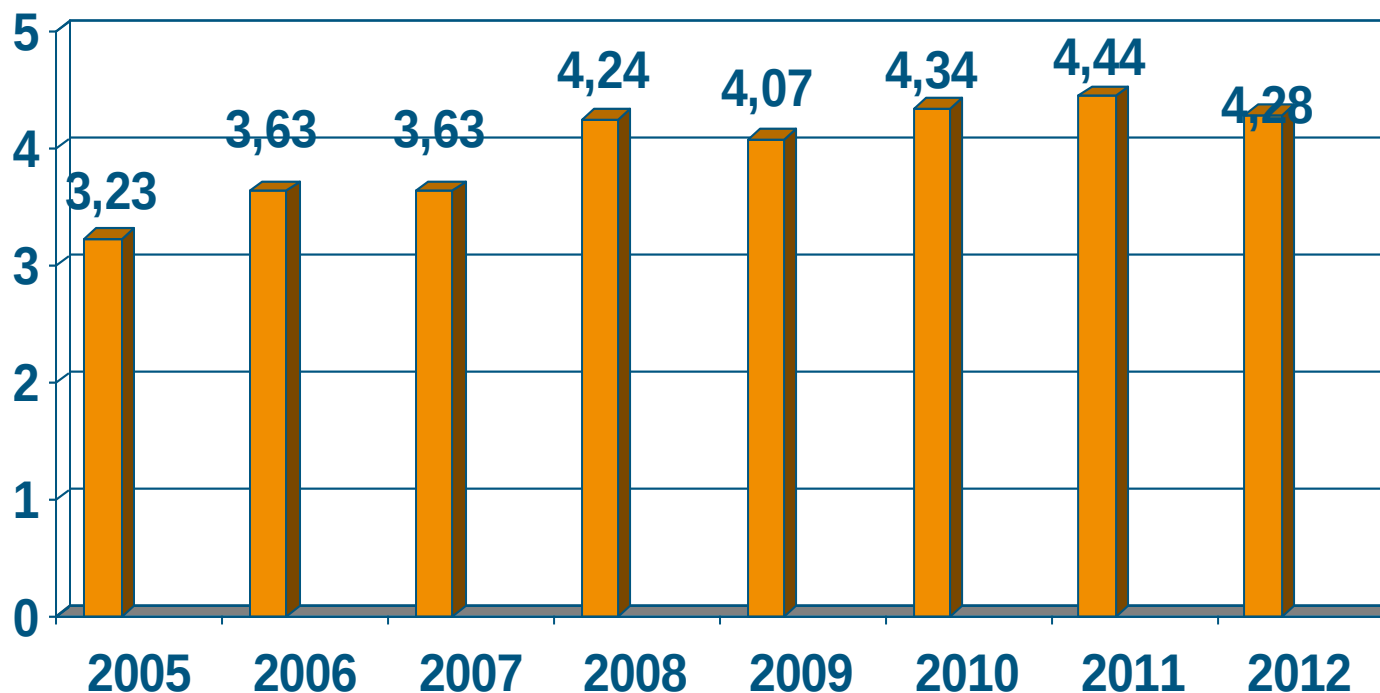
- Poskytování vládních stipendií občanům z rozvojových zemích - dlouhodobá tradice od konce 50. let minulého století;
- Od šedesátých let do r. 1992 absolvovalo studium v Československu více než 20 000 stipendistů;
- Od roku 1993 do roku 2012 bylo přijato ke studiu v ČR cca 2 700 vládních stipendistů;
- Ke dni 31.8.2013 je v ČR evidováno 420 vládních stipendistů zejména z prioritních zemí české ZRS:
Moldavsko(54), Srbsko(37), Bělorusko(36), Bosna a Hercegovina(38), Mongolsko(32), Etiopie(30), Gruzie(29);
- Nejčastější obory: zemědělství, lékařství, ekonomie a informatika.

Návaznost dalších aktivit na ZRS ČR

- návaznost v oblasti politické, bezpečnostní, komerční, vědecké apod.
- vyšší efektivnost a udržitelnost rozvojových projektů
- vizibilita ČR v zahraničí



Objem prostředků na rozvojovou spolupráci v letech 2005 – 2012 (v mld. Kč)



Podíl ODA na HND ČR (2003-2010)



Objemy poskytnuté pomoci podle zemí v roce 2012

(v mil. Kč)

Afghánistán	248
Moldavsko	95
Mongolsko	79
Bosna a Hercegovina	61
Etiopie	60
Gruzie	51
Ukrajina	49
Srbsko	46
Kosovo	44
Palestinská autonomní úz.	32
Vietnam	29
Angola	24
Barma/Myanmar	22
Zambie	18

Institucionální zajištění ZRS ČR



Česká rozvojová agentura (ČRA)

organizační složka státu zřízená a řízená MZV za účelem podpory realizace zahraniční rozvojové spolupráce České republiky

Úkoly ČRA:

- identifikuje témata ZRS v programových zemích ZRS
- formuluje projekty ZRS a připravuje související zadávací dokumentaci
- vypisuje dotační výběrová řízení v oblasti ZRS
- vypisuje a vede výběrová řízení na dodavatele zboží, služeb a prací
- připravuje a uzavírá smlouvy s dodavateli zboží, služeb a prací v rámci projektů ZRS
- řídí a průběžně kontroluje realizaci projektů ZRS
- informuje o ZRS v rámci své věcné působnosti
- podporuje posilování kapacit nevládních organizací a dalších subjektů aktivních v ZRS, včetně organizace školení v dovednostech potřebných pro realizaci ZRS

Úspěchy minulého období ...

- dokončení transformace ZRS
- změna systému ZRS, vznik ČRA
- centralizace rozpočtu na bilaterální projekty na MZV/ČRA
- schválení nové **Koncepce ZRS na roky 2010 – 2017**
- přijetí **Zákona ZRS a HP do zahraničí**
- příprava programů spolupráce s prioritními zeměmi
- členství v DAC/OECD

... a výzvy do budoucna

- harmonizace s ostatními donory (Joint Programming)
- zefektivnění poskytované pomoci
- zvýšení kapacity na ZÚ v prioritních zemích
- zapojení do rozvojové spolupráce z rozpočtu EU a EDF
- navyšování rozpočtu a dosažení závazků

Informace o zahraniční rozvojové spolupráci

MZV

www.mzv.cz/rozvoj

Česká rozvojová agentura

www.czda.cz

Obecný web o ZRS

www.rozvojovka.cz

Kampaň Česko proti chudobě

www.ceskoprotichudobe.cz

Děkuji za pozornost!

